

UZASADNIENIE

Od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 28 kwietnia 2017 r., sygn. akt VI K 147/17 apelację wniósł prokurator. Zaskarżając powyższy wyrok na niekorzyść oskarżonej w części dotyczącej orzeczenia o karze oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Zarzucił orzeczeniu:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść poprzez uznanie, iż w przedmiotowej sprawie wobec oskarżonej zachodzą przesłanki skutkujące zwolnieniem oskarżonej od ponoszenia kosztów sądowych w całości, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w szczególności treść wyjaśnień oskarżonej nie pozwala na wysnucie takiego wniosku jako uzasadnionego;
- rażąco niewspółmierność orzeczonej kary pozbawienia wolności w rozmiarze 3 miesięcy pozbawienia wolności, a nadto rażąco niewspółmierność orzeczonych środków karnych zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat oraz świadczenia pieniężnego w kwocie 5000 zł, w następstwie nieuwzględnienia wysokiego stopnia społecznej szkodliwości zarzucanego oskarżonej czynu wnikającego z rodzaju i rozmiaru naruszonego dobra, sposobu i okoliczności popełnienia czynu, a w szczególności braku okoliczności umniejszających winę oskarżonej, warunków osobistych sprawcy oraz niedostatecznego uwzględnienia celu zapobiegawczego i wychowawczego kary oraz potrzeby kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Stawiając powyższe zarzuty prokurator wniósł o zmianę wyroku w punktach 1,2,3, i 5 poprzez wymierzenie E. I. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata, wymierzenie kary grzywny w wymiarze 70 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki na 10 zł orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 6 lat, orzeczenie świadczenia pieniężnego w kwocie 7000 zł oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się zasadna o tyle, że w wyniku jej wywiedzenia Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok co do czasokresu trwania środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym i orzekł karę grzywny. W pozostałej części apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy kompleksowo zgromadził materiał dowodowy w niniejszej sprawie. W świetle relacji oskarżonej, jak też wobec treści ujawnionych na rozprawie dokumentów, wina oskarżonej nie budzi wątpliwości, podobnie również jak zastosowana w sprawie kwalifikacja prawna. W postępowaniu przed Sądem Rejonowym nie popełniono zatem uchybień tego rodzaju, że mogłyby one skutkować koniecznością uchylecia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Odnosząc się natomiast do kwestii wymiaru środka karnego, należało mieć na uwadze częściowo zarzuty podniesione w tym zakresie w apelacji.

Po szczegółowej analizie zgromadzonego materiału dowodowego, Sąd Okręgowy podzielił stanowisko apelującego w kwestii rażącej niewspółmierności orzeczonego w zaskarżonym wyroku: środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym.

O rażącej niewspółmierności kary można mówić wówczas, gdy suma zastosowanych wobec oskarżonego kar i środków karnych nie uwzględnia należycie stopnia społecznej szkodliwości przestępstwa, nie realizuje celów kary w zakresie jej społecznego oddziaływania, jak też nie uwzględnia celów zapobiegawczych i wychowawczych wobec sprawcy. Taka sytuacja miała, zdaniem Sądu Okręgowego, miejsce w rozpoznawanej sprawie, albowiem rozstrzygnięcie Sądu meriti

w odniesieniu do środka karnego było w zaskarżonym zakresie nadmiernie łagodne w stosunku do stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości czynu.

Zdaniem Sądu Okręgowego, oskarżoną należało odsunąć od kierowania pojazdami mechanicznymi na okres 5 lat, celem przyswojenia przez nią prawidłowego stosunku do uczestniczenia w ruchu drogowym w roli kierowcy pojazdu mechanicznego. Sąd Odwoławczy ocenił że upływ pięciu lat pozwoli jej uświadomić sobie społeczne konsekwencje popełnionego czynu, co winno skutkować bardziej odpowiedzialnym podejściem do roli kierowcy. Środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów ma za zadanie ochronę bezpieczeństwa w komunikacji. Uznając głównie zabezpieczającą, ochronną funkcję środka zakazu prowadzenia pojazdów, należy orzekając go mieć również na uwadze jego znacząco represyjny charakter.

Sąd Odwoławczy podniósł wymiar środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym do 5 lat uznając iż podwyższenie go do 6 lat byłoby nadmiernie surowe. Co istotne, orzeczenie surowszego środka karnego nastąpiło bez zmiany poczynionych ustaleń faktycznych.

Celem urealnienia orzeczonej kary pozbawienia wolności należało orzec oskarżonej również karę grzywny.

Nie można się jednak zgodzić z twierdzeniem apelującego, że należało podwyższyć oskarżonej rozmiar kary pozbawienia wolności do 6 miesięcy i wydłużyć okres próby do 2 lat. W tym zakresie Sąd meriti dokonał prawidłowej oceny, uznając za niecelowe orzeczenie dłuższej kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na 2 lata. Zasadniczą okolicznością przemawiająca za takim rozstrzygnięciem był fakt, iż oskarżona nie była do tej pory karana sądownie.

Zgodnie z art. 53 § 1 k.k. dolegliwość wymierzanej kary nie może przekroczyć stopnia przypisanej sprawcy czynu zabronionego winy. Zasada ta wyrażając podstawowy warunek sprawiedliwości sankcji karnej ma charakter bezwzględny, a swoje uzasadnienie znajduje w konstytucyjnym nakazie poszanowania godności człowieka. Bez względu więc na jakiegokolwiek inne zakładane cele kary związane w szczególności z zaspokojeniem społecznego poczucia sprawiedliwości czy też prewencją indywidualną, w żadnym wypadku rozmiar sankcji karnej nie może z tego powodu wykraczać poza granice wyznaczone stopniem winy (por. wyrok SA w Lublinie z 17 listopada 1999 r., II AKA 183/99, OSA 2000, z. 4, poz. 25). Zatem nadmiernie surowe byłoby orzeczenie oskarżonej świadczenia pieniężnego w kwocie 7000 zł.

Uzasadniając przyjęty w zaskarżonym wyroku wymiar kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz wysokość świadczenia pieniężnego, Sąd Rejonowy podkreślił okoliczności łagodzące odpowiedzialność karną oskarżonej, a to: dotychczasową niekaralność, przyznanie się do winy i złożenie szczegółowych wyjaśnień, postawę oskarżonej po popełnieniu przestępstwa, wyrażenie szczerego żalu i skruchy. W ocenie Sądu Okręgowego, okoliczności te niewątpliwie limitują stopień winy sprawcy i stanowią uzasadnienie dla zastosowania orzeczenia kary 3 miesięcy pozbawienia wolności z zastosowaniem instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności na okres 1 roku. Uwadze Sądu Rejonowego nie uszła okoliczność obciążająca, a to znaczne stężenie alkoholu.

W zaistniałym stanie rzeczy, Sąd Odwoławczy uznał, że – w konsekwencji zmian dokonanych w postępowaniu odwoławczym – wymierzona oskarżonej kompleksowo kara sensu largo w pełni realizuje wszelkie cele skazania.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w stosownym zakresie, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

W pozostałej części wyrok Sądu Rejonowego należało utrzymać w mocy.

O kosztach postępowania orzeczono, jak w części dyspozytywnej wyroku obciążając oskarżoną wydatkami postępowania odwoławczego oraz opłatą za obie instancje.